

LUNA IULIE ÎN 23 DE ZILE

STIHIRAR PROSOMIC

SFÂNTUL SFINȚIT MUCENIC FOCA

Tălmăcirea s-a făcut ținând canoanele imnografiei bisericești

CUVENITĂ LĂMURIRE

Stihiri prosomice este adaptarea pe limba noastră a originalului *στιχηρὰ προσόμοια*, evitând înadins slavonismul *podobie* sau, în context *podobnice*, care nu a spus nimic nu numai nouă, ci nici celor din limba cărora provine și a cărui etimologie sau simplă explicare nu este la îndemâna românilor, pe de o parte, iar pe de alta, a merge direct la izvoare este, fără îndoială, calea cea mai corectă și sigură, atât filologic, cât și liturgic.

Formularea *stihiri prosomice* am adoptat-o doar în titlu din dorința de a împământenii un concept și nu un termen, iar conceptul să-l explicăm, să-i expunem conținutul ideatic, precum și importanța liturgică. În slujba propriu-zisă am folosit o formulare cât mai românească posibil, care să fie pe înțelesul tuturor, dar care să își împlinească rolul tipiconal.

Nădăjduim că, după ce conceptul va fi asimilat în cultura noastră bisericească, se va găsi un termen românesc potrivit. În momentul de față favorit și chiar folosit de unii ar fi *asemănândă* sau *stihiri asemănânde*, dar, după cum poate observa orice român, acum acest termen are o rezonanță neobișnuită, străină tocmai pentru că el nu poartă conținutul ideatic liturgic pe care ar trebui să-l redea. Însă, așa cum se întâmplă întotdeauna, vorbitorii, utilizatorii vor decide de-a lungul vremii.

Un alt aspect foarte important care trebuie să-l conștientizăm este că ceea ce numim noi simplu *slujbă* este de fapt numai *textul* slujbei sau, mai bine zis, textul imnelor care sunt cuprinse în slujbă, iar aceste imne – imn=text+melodie – alcătuiesc cuprinzătorul gen imnografic, alcătuit, la rândul său, din mai multe specii/feluri de imne, care pot fi clasificate după mai multe criterii.

Așadar, ținând seama de toate aceste precizări, o posibilă și, desigur, neîndestulătoare definiție a *stihirii prosomice* ar fi: specia genului imnografic alcătuită după un model, adică asemănătoare (*προσόμοιον-prosomia*) cu o altă stihiră care s-a impus în conștiința Bisericii drept insuflată de Duhul Sfânt. Are, prin urmare, o structură prozodică fixă, după stihira pe care o copiază (aceiași număr de silabe, iar accentele cuvintelor cad în același loc). Este, și în aceasta constă aspectul cel mai important, și o formă aparte de rugăciune, fiindcă psalmodiind un imn purtător de Duh, așa cum a ieșit din mâinile sfinților imnografi, mintea noastră, atât a psaltului, cât și a celui care ascultă, are mai multe propte, are cele mai favorizante condiții să intre în legătură nemijlocită cu însăși inspirația originală. Stihira după care a fost alcătuită (numită în actualele cărți de slujbă prin sintagma *însuși glasul*) este indicată la început. Sunt cele mai iubite în Biserică pentru că sunt cele mai ușor de învățat și pot fi cântate de oricine, nu numai de psalții specializați. Prin ele o slujbă are șansa să iasă bine și fără prezența unui psalt bun. Exemplu grăitor, dar din păcate unic, este slujba Prohodului Domnului, care se cântă în Vinerea Mare. Se mai numesc *podobii* sau *asemănânde*.

Considerăm că până la publicarea unui *Prosomier* românesc, care va fi un reper comun tuturor, numirea prosomiei originale, în grecește, este de neapărată trebuință.

Melurghisirea: Ilie Rareș Cîmpean
Tehnoredactarea: Mihai Telescu

LUNA IULIE, ÎN 23 DE ZILE

SFÂNTUL SFINȚIT MUCENIC FOCA

VECERNIA

La Doamne, strigat-am..., punem stihiri pe 6:

Glasul 1, asemenea cu: Ceea ce ești bucuria... (Τῶν οὐρανίων ταγμάτων)

Prin chinuri multe, cu sânghiuri, ' Foca, paharul umplând,
tămăduiri revarsă, ' alungând toată boala,
prin mucenicie binevestind ' tuturor credincioșilor,
zicând: „Veniți cu credință ' și dobândiți ' toți a darurilor curgere.”

Împotrivindu-te, Foca, ' dumnezeiește-ai surpat, ' cu puterea Treimii,
idoleasca-nșelare ' și toată mulțimea de zeități, ' mucenice slăvitule,
baia de chinuri și focul ' te-au curățit, ' strălucitor arătându-te.

Mântuitorului nostru ' crainic făcându-te, ' te-ai arătat surpare
a tiranilor, Foca; ' Celui fără ' de moarte viața ți-ai dat, ' de Hristos iubitorule,
și-n ne-nserata lumină ' ca mucenic ' te-ai mutat, o, Fericitule!

LA VECERNIE

Stihirile Prosomice. Glasul 1. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Glas Δι

1. ^(II)
P rin chi nuri mul te cu sâ ân giuri Fo ca pa ha a rul um
 plând tă mă du iri re var să a lun gând toa tă boa la prin
 mu ce ni ci e bi ne ves tind tu tu ro or cre din cio și
 lor zi când Ve niți cu cre di in ță și do bân dinți toți a
 da ru ri lor cu ur ge e re

2. ^(II)
I m po tri vin du te Fo o ca dum ne ze ie eș te-ai sur pat
 cu pu te rea Tre i mii i do leas ca-n še la re și
 toa tă mul ți mea de ze i tăți mu ce ni ce slă vi tu le
 ba ia de chi nuri și fo o cul te-au cu ră țin stră lu ci
 to or a ră tâ ân du u te

3. ^(II)
M ân tu i to ru lui no os tru crai nic fă câ ân du u

Aceleași Stihiri. Pe larg.

Glas $\frac{9}{8}$ Πα 9 Δι

toți a da ru ri i lo or cu u u u ur ge e e

e re

Δ

2. ^(II) Î m po o tri vi in du u te e Fo o o ca a

dum ne e ze ie eș te-a a ai su ur pa at cu

pu u te rea a a a Tre e i i mi ii + i i do

lea as ca a-n še la a re și i i i toa a

tă ă mu ul ți mea a de e e ze i i tăți mu

ce ni i i ce e slă vi i tu u u le ba ia

de chi i nuri și fo o o cu ul te-au cu u ră ă țin

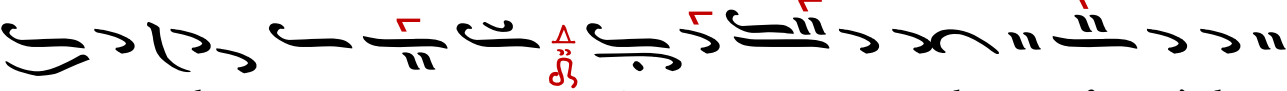
stră lu ci to or a ră ă tâ â â â ân du u u u

te

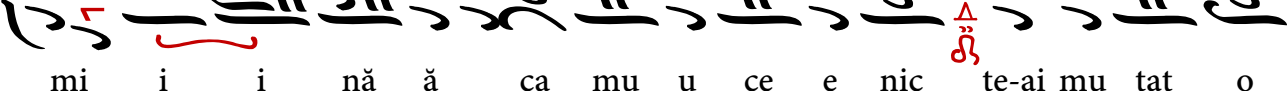
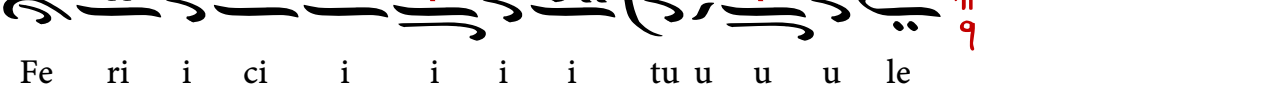
Δ

3. ^(II) M ân tu u i to o ru u lu ui no o os tru u

 crai ni ic fă ă câ â ân du u te e te-ai a a

 ră ta a a at su ur pa a re e a a ti ra a

 ni i lor Fo o ca Ce e e e lu ui fă ăr' de e

 moar te e via a a ța ți-a ai dat de Hris to o os

 iu u bi to o ru u u le și-n ne'n se ra a ta lu

 mi i i nă ă ca mu u ce e nic te-ai mu tat o

 Fe ri i ci i i i i tu u u u le

SLAVA KEKRAGARIILOR

*Melofacerea lui Ștefan Lampadarie,
iar în românește tonisită de către Ilie-Rareș Cîmpean.*

Glas Πα 9

 la a a vă ă Ta a a tă ă ă ă lui și Fi u u lui

 și Sfâ â â ân tu u lu u ui Duh

 e prunc te-ai fă cut iu u bi i tor a al Dom nu u lui Fo

ca a prea fe e ri i ci i i i te sfin ți i te mu

ce ni i ce î în țe le e e ep te căci lu ând pe e

u u u meri ar ma a Cru u u cii ne a bă

tu ut ai mers pe e ca a a lea + a de vă ă ă

ru u u u lui prin ca re e te-ai fă cut de un lă ca aș

cu î î î în ge e e e rii și dra ci i lo or î îm

po o tri vă ă lu up tă ă ă tor și al lu mii ru

gă ă to or ves ti i it a a ră ă ta tu te-a ai